

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravišтво (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 98.

V Ljubljani, v torek 29. aprila 1884.

Letnik XII.

The British and Foreign Bible Society and the people Slovenian.

Došla mi je te dni v roke knjiga „Devetin-sedemdeseto poročilo britanske in inostranske svetopisemske družbe l. 1883“, v kateri se razkazuje njeno delovanje po vsem svetu in tudi posebej med Slovenci.

Svetopisemske ali bibliške družbe so nastale vsled protestantizma, kteremu je načelo, da si vsak svoje vere išče v edinem viru božjega razodenja, v svetem pismu ali bibliji, brez ustnega izročila in brez cerkve katoliške. V ta namen si prizadevajo z zjedinjenimi močmi, da se biblija v posamnih knjigah pa tudi cela in le biblija brez razlage v vseh jezikih razširjuje med vsemi narodi, da postane tako občna knjiga vsem brez razločka — judom, poganom, turkom in kristijanom. In vspéh temu je, da postane sveta knjiga — posvetna, da se prelaga, prebira, presoja kakor človeška, klasiška knjiga, ne pa kakor božja, o kateri ima čuti sveta cerkev Kristusova, da jo uči in razlaga vzajemno z ustnim izročilom v pravem božjem smislu. Nasledek temu je, da si v njej vsak išče, pa tudi najde svojo vero, da se med seboj v verstvu vedno bolj ločijo, da se po tem takem le pospešuje verska vne-marnost, s katero je združena npravsa zanikarnost, kar nam zgodovina omenjenega delovanja očitno spri-čuje. Iz teh vzrokov je sveta katoliška cerkev vsekdar glasno nasprotovala takemu počenjanju, ter je še sedaj ostro prepoveduje, in ker je načelo to protivno ne le katoliški cerkvi, ampak tudi katoliškim državam, nahajajo se tudi državne postave zoper to ravnanje.

Pričele so se take svetopisemske družbe v 17. in 18. veku, najprej na Angleškem, ter so se razširjale po Nemškem, Ruskem, zaplödile v Ameriko, da jih je z mnogoterimi podružnicami na vsem svetu sedaj neki čez 10.700, in so biblijo v 341 raznih prevodih priobčile vže v 200 jezikih in na-

rečjih. Med vsemi najbolj sloveča je „Britiška pa inostranska biblijska družba“, ustanovljena l. 1804 v Londonu, ktera je doslej razposlala po svetu biblije v 96.917.629 iztisih; lani je bilo izdanih 2.964.636 zvezkov; prihodkov je imela nekaj čez poltretji milijon goldinarjev; krošnjarjev (kolporterjev) ali hišnih prodajalcev je štela 469, v Avstriji 44. Skladišča (depôt) za Avstrijo so: Dunaj, Praga, Pešt, Kološvar, Levov, Trst, Varšava, Bukreš. Po godu se jim razpečavajo slovanske prestave vzlasti po Ruskem, po Českem in med Srbi. V Trstu je depôt za: Carniola, the Littorale, Istria and Dalmatia. — O Slovencih je v tej knjigi govoreno posebej na treh krajih.

Na str. 46 se bere: „Slovensko ljudstvo (the Slovenian people) se hvaležno skazuje za visokodušni dar prelaganja novega testamanta in psalmov v domači jezik — ne tako njegovi duhovniki; 3243 iztisov je bilo izdanih to leto. Mi delamo za ljudstvo, ne za duhovstvo. Zahteve prvega, ne slednjega so nam vodilo. Storili smo zopet stopinjo naprej v prelaganji slovenskih pisem. Bukve pregovorov so v konečnem pregledu in bodo, upam, preden mine nekaj mesecev, že govorile ljudstvu.“

S tem poročilom v zvezi je na str. 303 izjava, da si za sodelavca premarljiva družba ni izvolila nikogar manjšega nego profesorja Stritarja in Miklošiča v Beču; bere se namreč v originalu: „An edition of 3243 copies, Professor Stritar's version of the New Testament and Psalms has been published, and the Professor has prepared a translation of the Book of Proverbs, which is now being revised for publication by Professor Miklosich; to je, po slovensko: Izdanih je bilo 3243 iztisov profesor Stritarjeve prestave nove zaveze in psalmov, in profesor je pripravil prelago bukev pregovorov, ktero zdaj pregleduje za natis profesor Miklošič.“

Daljšo sporočilo družbine delavnosti pri nas je na str. 54. in 55.: „Tržaška zaloga (Kranjsko, Primorsko, Istria in Dalmacija). Mesto Ljubljana

(to se vé, da piše Laibach), ki leži na Kranjskem krog 40 milj na severovzhodu od Trsta, je bilo prizorišče drznega psovanja. Podrobnosti so bile naznanjene v „Monthly Reporter“, pa zgodba se mora tu v kratkem povedati. Slovenci, med kterimi je bil v dneh reformacije marsikteri junaški spoznovalec, so zdaj rimski katoličanje do jednega. Dali smo jim po večletnem delu in velikih stroških novi testament, in nepristranski sodniki priznavajo, da je prestava poljudna in zvesta; toda malo hvaležnosti so nam pokazali privrženci Rima. Seme razpora, sejano po nespravljivih in fanatičnih sovražnikih sv. pisma je bohotno pognalo in skoraj je šlo za življenje našemu kolporterju.

V začetku avgusta je bil napravljen silen napad na hišo in osebo kolporterja Sundshitscha (v pregledu na str. 287. je pisan Sunsič), ki ga popisujejo nepristranske priče kot prijaznega, mirnega in priprostega moža. Tako je bila drhal divja na Antikrista, kakor so ga imenovali, da je bil primoran s svojo družino bežati iz mesta v zaščitji policije. Njegova pravica je bila odvzeta in kmalo potlej (28. sept.) je bil obsojen za mesec ječe, ker „je bral biblijo v nedeljo popoldne svoji lastni družini in je bilo nekoliko povabljenih gostov navzočih“. Kakor v zatožbi Danijela, niso mogli dobiti nobene prilike zoper njega, razun da so jo našli zoper njega v ozir postave njegovega Boga. — Ob enem se je pritožba vložila, in 12. januarja letošnjega leta (1883) je bila obsodba ovržena. Vendar, ukljub oproščenju, centralna vlada ni hotela naročiti Kranjskim oblastem, naj mu zopet dajo dovoljenje, za kar si je moč le ta vzrok misliti, da, ko bi to storili, bi gotovo njihove podpiratelje žalili, kazaje najmanjšo prijaznost za tako zelo strahotno in sovražno biblijo.“

Takemu zdihovanju nasproti se vendar pobaha, da je v tem okraju delovanje družbe napredovalo, da so spečali povsem 5960 iztisov, leta 1881 pa le 4870.

Zanimljivo je, kar piše o naših vojakihi, ki so bili na poti v Bosno. „Ob tem času je bila

LISTEK.

Osodepolni zajec.

(Po naravi pripoveduje Fr. Procházka.)

(Konec.)

Za psom sta najprej tu stala stara zakonska in mlada deva, kteri vsi navzeti sočutja k proganjanemu plenu, so se s pomilovanjem k njemu sklonili.

„Moj Bog, slep je!“ je zaklicala deva in strmé sklopila roke.

„Slep!“ sta ponavljala zakonska s sočutjem.

V tem je prihitel tudi spremljevalec, globoko oddihajoč se in videč, da se je ganec ganil, je popadel solnčnik, ki je poprej gospodični iz rok odpadel ter vdaril z držajem iz slonove kosti zajca po glavi.

Krik strmenja in nevolje oglasil se je vsem navzočim kakor z enega grla, kterim vsem se je žival usmilila. Zajec je padel na stran. Njegove noge so se tresle in nategnile. Vsled njegovih muk je bil sedaj konec.

Nad njegovim toplim trupom nastala je za tre-

nutek bolestna tišina. Stara zakonska in mlada deva pogledali so na mladiča s pogledom, s kakoršnim sprejema čednostna družba naglo odkritega zločinca, ki si je do tega hipa znal priljubljenost pridobiti. Mlademu možu v začudenju tonečemu, se je zdelo, kakor bi bila njegova sreča naglo razpela krila in zginjevala v megleni daljavi.

„Pojdimo domú!“ rekla je čez nekaj hipov mučne tišine gospá z mrzlim glasom, ne zmeneča se za mladenčeve ugovore.

Stari gospód je vzdihnul in poslušno dvignivši jerbas in psička, se še žalostno ogledal po prostoru, kjer se je namenil vleči.

Ubijavec se je laskaje približal k devi, toda ta se je hladno obrnila od njega in šla ob strani svoje matere.

Mladi človek je osamel kakor v sanjah pri svojem plenu.

Tretjega dne šel je tukaj kolovratnik iz bližnje vasi. To je bil človek, ki je srečno rešil zagonetko: ne delati in vendar živeti. Da bi se težjemu delu izognil, popravljaj je raje stenske ure, harmonike in kolovrate, oskrboval hiše z mladimi pezmami in mačkami, privajal služkinje, bil strižec, brivec in čebelar, prodajal je penice in golobe, ki jih je lovil po polju in

na sadonosnikih; po zimi pa je navadno delal coklje in pletel koše.

Ako je pa dal svojemu staremu stroju igrati starodavno pesem, bilo je vasi obupati, kajti ponavljal jo je neštevilnokrat druga za drugo. Enkrat ga je sosed za božjo voljo prosil, naj ga ž njo dalje ne muči, saj mu ja ni toliko žalega storil, kar je za nohtom črnega. Vsa vas je bila toraj vesela, ako se je podal s svojim kolovratom za nekaj dni na tuje.

Tega mu je dal v popravo stari berač, ki pa je še pred popravilom stroja umrl v bolnišnici. Umetnik je podedoval sedaj kolovratek, ki je pak igral le eno pesem: „Poleg gozdiča“, in še to je za polovico piskal, polovico trobil, vkljub temu je bil dosti plodonosen.

Umetnik se je po naključbi s svojim bremenom pred „božjo martro“ vstavil. Prišlo mu je na um, naj bi si s pobožnim činom zagotovil srečo tega dne.

Brez dvoma ga je k temu spodbodla tudi zapljljivost objasnjena na prostosrčnem lieu sv. Antona in dal je, kar je imel: postavil na tla svoj kolovrat, da bi zaigral svojo „Poleg gozdiča“. Sv. Anton, kakor se je videlo, je imel iz tega radost, gledal je na kolovratek z velikimi očmi z nezakrito radovednostjo in pokojem.

vsaka poskušnja zastoj može preskrbeti z biblijami; le enega iztisa niso hoteli sprejeti. Naš posredovalec pravi, da še nikdar ni našel take brezbožnosti in trdovratnosti. Lani je prišlo mnogo teh vojščakov nazaj polomljenih na duhu in telesu. Naši delalci so jih našli mnogo v špitalu. Tedaj so bile pred zaničevane knjige hvaležno sprejete kot oznanovke upanja in miru. — Pripoveduje tudi, kako je srečno in veselo prodajal v neki vasi E., pa mu je žendarmarija in duhovščina mahoma vse skazila itd.

Toliko o naši domovini; drugod se ponavljajo enaki prizori. Krasno je na pr. kar se bere o vrlih Tirolcih. „Na Tirolskem, ki je zdaj Eldorado rimskega katoličanstva in zavetje premnogo iz Francije pregnanih Jezuitov, je bila dvema kolporterjema odvzeta „pravica“ in ukljub vsim ugovorom centralna vlada ni hotela posredovati z ozirom na lokalne oblasti, ktere vse vodi rimska cerkev“. — Tako je pričujoča knjiga polna psokv zoper véstne duhovnike, zoper papeža, sploh polna srditosti zoper Rim in katoliško cerkev.

Razodenje božje hrani se deloma le v svetem pismu, v bibliji, ktera je spisana po navdihnjenji in s posebno pomočjo svetega Duha. Ker je to knjiga vseh knjig, želeli je, da se tudi razširjuje po vsem svetu in prebira bolje kakor vsake druge bukve. Zato so sveti cerkveni očetje branje svetega pisma vernim od nekaj goreče priporočevali, in zato je tudi sveta katoliška cerkev skrbela, da se je preložilo v vse jezike in da se razlaguje vsem narodom.

Toda — kakor je sveto pismo spisano s pomočjo svetega Duha, tako je razlaganje prav le sveta cerkev, ktero vodi in vlada sveti Duh, in tako se mora prav umevati in spridoma prebirati le tedaj, kadar je branje sklenjeno z živo besedo cerkvenega uka. Že v apostolskem času so neučeni in nestanovitni nektre reči v listih sv. Pavla napak razlagali; tako so pozneje krivi učenci, ki so z napuhom luč sv. Duha v sebi zadušili, sveto pismo jeli pačiti, napačno prelagati ter popačeno med verno ljudstvo trositi. Tedaj so se cerkveni učenci z vso močjo ognjene zgovornosti, ktero jim je vdihovala ljubezen do besede božje in do zveličanja vernikov, vzdigovali zoper to pogubljivo početje in svarili verne, naj se z vso skrbjo varujejo take strupene pašé. Tako dela katoliška cerkev še dandanes, in prepoveduje prestave, ki jih v mnogoterih jezicah po svetu trosijo omenjene svetopisemske družbe, ker so jih naredili ali nekatoličani ali ker nobenega poročstva nimajo, da se v njih čisto in nepokvarjeno nahaja razodenje božje.

Kaj je misliti in kako ravnati v tem oziru katoliku, ali posebej katoliškemu duhovnu, je iz tega razvidno. Naj se trositelji taci cerkveno ne potrjenih biblij prostemu ljudstvu še tako hlinijo in svete delajo, naposled so le trgovci, kteri trgajo čedo Kristusovo. Iz tega je pa tudi očitno, koliko odgovornost si nakladajo pisatelji, kteri služijo dotičnim biblijskim družbam ter po njih nasprotujejo veri in cerkvi katoliški.

Ko se je umetnik pripravljaj dvigniti zopet breme na hrbet, zagledal je pred seboj ubitega zajca. Vriskaje ga je pozdravil in pogledal hvaležno k sv. Antonu. Tako bogato ga za pesem še nihče ni obdaroval. Na to je vrgel zajca v žep pri kolovratu, da mu je samo glava ven molela.

To je opazil na kraju lesa sledeč lovec — bil je to po naključju gosp. profesor. Nasledek kratkega razgovora je bil, da se je zajec preselil v lovsko torbo profesorjevo in dobil umetnik za to nekoliko srebrnjakov. Čez kratko premišljevanje se je odločil „ne iti v svet“, marveč se povrnil naravnost v gostilnico, kjer si je dal pripraviti celo gostijo, namreč klobas, belega kruha, sira in za to kar je ostalo, še piva. Ko je še napravil pri tem kupčijo za nekaj vjetih tičev, je s poslednjič imenovanem predmetom gostijo še nadaljeval. Ako se pa opijanost po pivu imenuje mučeništvo, zvedel je to tistokrat ta ubožec, ki je v tej priliki razdril svoj kolovrat in razdal pišalke fantom, ki jih nikdar ni več skupaj spravil.

Gosp. profesor, če tudi za to ni vedel, ponašal se je sedaj po pravem, da je vstrelil zajca, in njegova gospa je napravila iz njega juho, da še sedaj obtožujeta nad želodčinem prehlajenjem. Osodepolni zajec!

Prev. — c.

Enciklika sv. očeta Leona XIII.

(Konec.)

Naj se že zgodi, kar hoče, naša dolžnost častiljivi bratje je, da pri tem nevarnem in silno razširjenem zlu mislimo na primerna zdravila. Ker pa najboljšo in najkrepkejo nado ozdravljenja v moči božjega nauka spoznamo, ktereга framasoni tim bolj sovražijo, kolikor bolj se ga bojé, zdi se nam najbolj potrebno, da se ravno tega proti njim poslužimo. Zato mi potrdimo in priznamo vse tisto vsled Naše apostolske veljave, kar so rimski papeži, Naši predniki določili, da bi vničili nakane in napore framasonske zveze in da bi ljudje se zbali pristopiti v take družbe in hitreje iz njih izstopili. Pri tem poslu se največ zanašamo na dobro voljo kristjanov, in vsakega posebej zarotimo pri zveličanji njegove duše, da če ima le količkaj vesti, tudi za las ne odstopi od dotičnih zapovedi sv. stola.

Vas pa, častiljivi bratje, prosimo in zarotimo, da si skupno z Nami prizadevate, to nagnjusno kugo zatirati, ki leže po vsih žilah držav. Varovati Vam je čast božjo in zveličanje bližnjega; gledé tega dvojnega Vam ne bo manjkalo niti poguma niti moči. Vaši modrosti prepuščamo razsodbo, na kak način se bodo zapreke najlaglje odstraniti dale. Ker se nam pa vsled veljave naše oblasti ne spodobi, da bi Vam sami predpisovali, kako da se Vam je zadržati, ravnajte se po tem trdno, da je pred vsem drugim potrebno framasonom krinko iz obraza potegniti in jih v svoji pravi podobi ljudstvu pokazati. Pridige in pastirski listi podučé naj ljudstvo o zvižajih, prilizovanji in vabljenji taci družtev, o spridenosti njihovih načel in o sramoti njihovih dejanj. Kakor so naši predniki večkrat prepovedovali, ne sme si nihče in iz nobenega vzroka misliti, da bi bilo dovoljeno pristopiti k framasonski sekti, ako mu je na katoliški veri in dušnem izveličanji toliko ležeče, kolikor mu mora biti. Naj se nikdo ne moti nad hlinjeno poštenostjo; kajti marsikomu se bo zdelo, da framasoni ne zahtevajo, kar bi bilo s svetostjo vere in npravnosti očitno v protislovji; ker pa cela vstanova in značaj sekte nima druge podlage, kakor pregreho in hudodelstvo, je toraj po vsi pravici prepovedano, družiti se z njimi, ali pa jih na kak drug način podpirati.

Dalje mora se narod spodbujati po vstrajnem poduku in opominjevanji, da se marljivo uči zapovedi naše vere; nujno Vam svetujemo, da po sposobnih spisih in predavanjih razkladate temelj tistih presvetih resnic, ki so osečina krščanskemu modroslovju. Po tem bomo dosegli vsled izobraževanja zdrave duhove, ktere bomo posebno pri razuzdanosti današnjega pisarenja in pri nenasiteni poželjivosti uka proti marsikterim zmotam in raznemu zapeljevanji v pregrebe vtrdili. V resnici velikansko delo; pri tem naj Vas pa posebno duhovščina podpira in naj z Vami sodeluje, ker je vsled Vašega prizadevanja za to dovelj učena in krepstna. Tako častna in imenitna reč zahteva pa tudi pripomoči in sodelovanja lajikov (neduhovnov), ki družijo vero do ljubezni in do domovine s poštenostjo in učenostjo. Prizadevajte si, častiljivi bratje, da bodo ljudje obeh omenjenih vrst po združenem delovanji cerkev popolnoma spoznavati in jo ljubiti jeli; kajti čim večji bode spoznanje cerkve in ljubezen do nje, tim večji bo tudi stud pred tajnimi družtv in tem bolj bodo ležali pred njimi. Zatoraj se ne poslužimo brez vzroka te ugodne priliki, da ponavljamo, kar smo že enkrat razlagali, da naj se namreč tretji red frančiškanov, kteremu smo nedavno jako umestno redovna pravila zljajšali, marljivo razširja in podpira. Kakor ga je vstanovil njegov začetnik, mu je njegov značaj edino na to obrnjen ljudi sklicevati k posnemanji Jezusovemu, k ljubezni do cerkve, in k izvrševanji vseh kršanskih krepkosti in ravno on mora imeti veliko moč za zatiranje brezbožnih tajnih zadrug. Naj se toraj družba tretjega reda vsak dan bolj razširja, in pričakovati se sme razun drugih posebno ta sad, da se bo med ljudmi pričela prava postavna prostost, bratimstvo in enakost; toda ne v tem smislu, kakor si jo predočujejo framasoni, temveč kakor jo je Jezus Kristus človeškemu rodu pridobil in kakor se je sv. Frančišek po njih ravnal. Mi mislimo prostost otrok božjih, ktera nam brani služiti satanu in strastim; ono bratimstvo, ki ima svoj izvor v Bogu, ki je skupni Oče in Stvarnik vseh; ono enakost, ki stoji na podlagi pravice in ljubezni in ne podira vsega razločka med ljudmi, temveč iz raznoterih stališč v življenji, dolžnostih in prizadevanji porodi ono čudovito soglasje, ktero spada med blage in dostojanstvo človeške družbe.

Tretjič je še neka naprava, ki so jo omislili naši predniki in jako modra je bila, ki se je pa v teku časa opustila, in to nam je prava predpoda in vzor za današnji čas. Na rokodelske zadrage mislimo, z verskimi načeli, ki naj bodo družabnikom za stvarinsko, kakor tudi za moralno podporo. Ako so naši predniki korist takih družtev skozi več let dejansko čutili, jo bode sedanjí čas morda tudi občutil, ker je posebno ugoden, da razsuje moč tajnih zadrug. Tisti, ki so pri trudapolnem delu tudi še potrebni, so pred vsemi drugimi podpore in ljubezni jako vredni, po drugi strani pa tudi goljufivemu zapeljevanju najbolj izpostavljeni. Zarad tega je potrebno, da se kolikor mogoče podpirajo in v poštene družbe vabijo, da ne bodo zašli v one hudobnih. Zatoraj bi prav iz srca želeli, da bi škofje zopet taka društva osnovali v zveličanje ljudstva. Nič manj pa nas ne veseli zavest, da so na mnogih krajih taka društva že vstanovljena, kakor tudi zadrage mojstrov, ki imajo le en smoter in ta je podpora poštenega delavskega stanu, preskrbljenje varstva svojim otrokom in družinam in pospeševanje pobožnosti, znanje kršanskega nauka in podpora npravne čistosti. Tukaj nam ni mogoče zamolčati Vincijeve družbe, ki si je po svojem lepem izgledu posebno za ljudi nižjega stanu velike zasluge pridobila. Njeno delovanje in njeni nameni so znani; ona namreč družega ne misli kakor trpečemu in potrebnemu radovoljno pomagati in to s posebno modrostjo in ponižnostjo; kolikor manj bleska jo obdaja, timveč je ona sposobna, da izvršuje ljubezen do bližnjega in zmanjšuje siromaštvo.

Četrtrič pa priporočamo, da se Naša želja tim laglje izpolni, s posebnim povdarkom mladost, ki je nada človeške družbe, Vaši zvestobi in budnosti. Njen poduk naj Vam bo najbolj pri sre in nič naj Vas ne zadržuje, da odstranite mladino iz takih šol in od takih učiteljev, kjer se je bati kužnega duha tajnih zadrug. Starišem, katehetom in dušnim pastirjem naj bo pri poduku v krščanskem nauku na tem ležeče, da pod zaščitom Vaše veljave otroke o nevarnosti in zlodejski naravi takih družtev podučé, da mladost že na vse zgodaj spozná goljufive zanjke, s kterimi framasoni ljudi lové. Da, ravno tisti, ki pripravljajo dečke na vredni sprejem sv. zakramentov, bi nikakor neprilичno ne ravnali, ako bi jih posamič pozivali k obljubi, da bi ne pristopali k nobeni družbi brez vednosti svojih starišev in brez dovoljenja svojega dušnega pastirja ali pa spovednika.

Pri vsem tem nam je pa dobro znano, da bi vse naše prizadevanje ne bilo vstani tega pogubnega plevela iz njive Gospodove poruvati, ako bi nas ne podpiral nebeški Gospod Vinogradnik sam s svojo milostjo. — Zatoraj moramo ga na pomoč klicati ravno tako goreče, kakor to zahteva nevarnost. Predrzno dviguje se in ponosno na svoj vspeh sekta framasonska in v svoji predrznosti ne pozná nobene mere več. Njeni privrženci zvezani so po brezbožni zvezi in skupnih načrtih, drug družega podpirajo in drug družega k spridenosti spodbadajo. Tako krepak napad zahteva enakomerne obrambe; vsi dobri namreč naj se združijo v veliko bratovščino dejanja in molitve. Pozivamo toraj vse, da se trdno in enakih misli vprejo vedno napredajoči sili sekte, da dvigujejo zdihovajoč roke proti nebu, da bi od Boga dosegli rast in cvet krščanskega imena, da cerkev vživa potrebno ji prostost, da se zmoteni povrnejo nazaj na pravo pot, da se zmote vmaknejo resnici, hudobije pa krepkosti.

Za pomočnico in posrednico pa kličimo neomadeževano Mater Božjo Marijo, da se nam ona, ki je že pri svojem spočetji premagala satana, tudi proti brezbožnim sektam mogočno skaža, v kterih se kljubovalna zavest hudobnega duha z nebrzdano nezvestnostjo in hinavščino zopet očitno oživlja. Zarotimo kneza nebeških duhov in zmagovalca peklenjskih sovražnikov sv. Mihaela; ravno tako sv. Jožefa, ženina preblazene Device, nebeškega zavetnika katoliške cerkve; sv. Petra in Pavla, velika apostolja, sejalca in nepremagana branitelja krščanske vere. Po njihovem varstvu in po vstrajnosti skupne molitve, zaupajmo v Boga, da bo on sam skazal ob pravem času svojo milost človeškemu rodu, kteremu toliko nevarnosti žuga.

V znak nebeške milosti in Naše naklonjenosti podelimo Vam, častiljivi bratje, skupni duhovščini, ki je Vaši čuječnosti izročena in ljudstvu z vso ljubeznijo v Gospodu apostolski blagoslov.

Izdano v Rimu pri sv. Petru, 20. aprila 1884 v sedmem letu našega velikoduhovenstva.

Leon XIII., papež.

Politični pregled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 29. aprila.

Iz Trsta se poroča „Politiki“ o dopisu od 25. t. m. o posebnem in že zdavnaj poznanim rodoljubji „irredentovskega“ lista „L'Indipendente“, ki do sedaj le še z eno besedico ni omenil popotovanja cesarjeviča Rudolfa po orijentu; nasprotno pa ima polno novic od laške kraljeve družine, o laški vojski. In to je list tržaškega magistrata, tistega magistrata, kteremu vrhovnega uradnika, t. j. župana sam presviti cesar potrdi. Govori se tudi, da misli magistrat nekoliko dodati za dopolnitev zaplenjene kaveije, ktere 8000 goldinarjev manjka; kajti kakor znano obsodila je deželna sodnija v Inomostu urednika Juretiča na 18 mesecev hude ječe in 3000 gld. globe iz kaveije. Ako je v pravem času ne popolnijo, moral bo list prenehati, kar bi čisto nič napačnega ne bilo, kajti takih veleizdajskih novin manj je jih imamo, boljše bo za nas. „Indipendente“ se je pa po svojem rodoljubju tudi že za časa potovanja presvitlega cesarja po Štajarski in po naši deželi odlikoval. Ne da bi ga bil vsaj z jedno dostojno besedico omenil, baval se je neki in svoje čitatelje s pomorskimi manovri laške mornarice. Tako je v Trstu dandanes. Kako dolgo bo še pri tem ostalo, kdo ve? Pač bi bilo iz srca častiti Tržaškim Slovanom ako se vresniči vest, da se združijo centralne oblasti za Kranjsko in Primorje s sedežem v Ljubljani. Takoj bo po Trstu druga sapa potegnila in „Impertinente“ bi takrat menda najposlednjekrat izšel.

Herbstu, tistemu imenitnemu dr. Herbstu, ki je kot bivši liberalni minister toliko let določeval osodo avstrijskih narodov po svojih liberalnih nazorih izrekla je lastna nemška narodno-liberalna stranka kot voditelju svoje nezaupanje. Ne marajo ga več, premalo jim je radikalen, preveč popustljiv, premalo vročkrven, preveč malomaren! Se ve, da je ta razpad edino le med poslanci samimi nemške liberalne stranke, narod sam se za vse svoje poslanke čudovito malo briga, ker vidi, da jim je na ljudstvenem interesu toliko, kot nič, pač pa vse na medsobojnem prepiru ležeče.

Posnemanja vreden je sklep nekterih *moravskih občin*, ki hočejo predložiti državnemu zboru peticijo, da bi se napravila za čehoslovanske pokrajine postava proti pijančevanju, kakor je imajo že v Galiciji in Bukovini. Posebno proti pogubljivemu šnopsu naj bi se z vso odločnostjo postopalo. Tako bodo prosili, da se bo ob nedeljah in praznikih popolnoma prepovedalo žganje prodajati, kar bi izvestno mnogo nesreč in krvavih pobojev zabilo.

Na Dunaji se je te dni zopet *liberalnemu časnikarstvu* na dno pogledalo. Našim čitateljem je izvestno Kaminskijeva reč in z njo združena zgradba gališke povprečne železnice še v dobrem spominu. Toda ne le Kaminski, bivši gališki državni poslanec, temveč tudi liberalno-nemška velika raglja „Deutsche Ztg.“ je bila zapletena v omenjeno reč, ker se je dala od barona Schwarza, znanega podjetnika gališke povprečne železnice, podkupiti. Z začetka „Deutsche Zeitung“ z oddajo zgradbe omenjene železne ceste nikakor ni bila zadovoljna in jo je oistro grajala. Baron Schwarz je takoj na to poslal 5000 gld. za „tinto“, in potem zopet še dvakrat po 1000 gld. „za peresa“ in h krati je v „Deutsche Ztg.“ in pa pri podjetji gališke transverzalne belo postalo kot sneg, kar je bilo še malo dni poprej črno kot oglje. „Tiroler Stimmen“ so ob priložnosti Kaminskijeve obravnave vzele bič v roke, in so ob enem tudi „Deutsche Ztg.“ do dobrega zdelale. „D. Ztg.“ je na tisto obelodanitev zrastle greben in je na vso sopo „T. St.“ laži in malopridnega obrekovanja obdolžila, na kar je urednik „T. St.“ g. Reheis v Inomostu, „D. Ztg.“ tožil zaradi razžaljenja časti. Pri obravnavi, ki se je te dni na Dunaji vršila, se je sodnijsko in po pričah dokazalo, da je bila „D. Ztg.“ res s 7000 gld. od barona Schwarza podkupljena, da je hvalila, kar je bilo graje vrednega. Porotniki so sicer urednika „D. Ztg.“ liberalnega poslanca dr. Reschauerja spoznali za nekrivega, opiraje se na to, da baron Schwarz denarja ni dal iz tega namena, da bi si z njim list podkupil, temveč da list in z listom liberalno stranko podpira. Sicer pa na Dunaji že zdavnaj ni nič nenavadnega, da si človek javno mnenje lahko kupi. Iz največjega cigana se ondi čez noč napravi, se ve da, za dostojne novice, največji poštenjak in to za to, ker je to liberalno, namreč podkupiti se dati in črno za belo proglasiti.

V *Krakovem*, glavnem mestu zapadne Galicije so nedavno prišli 17letnega mladenca, ki je hotel v policijsko poslopje bombo vreči. Preiskava, ktera se je proti njemu pričela, če tudi se vse silno tajno vrši, je prišla na sled neki velikanski socialistični zaroti. Nekaj tistih združencev je policija 25. t. m. prišla in pod ključ spravila. Preiskava proti Malankijeviču je jako težavna, ker neče ničesar povedati in tudi ne, kdo mu je dal petardo. Po več hišah bila je policijska preiskava.

Vnanje države.

Knez Bogorides ne bo več guverner v iztočni Rumeliji; vsaj tako trdijo Rusi in ruski listi. Knez sam pa je izdal 14. t. m. manifest na

rumelijske Bolgare, kjer jim pod hudimi kaznimi prepoveduje vdeleževati se kakoršnih koli shodov. Bolgarski častniki so hotli napraviti velikansko demonstracijo knezu, toda ruski poslanec Sorokin jih je potolažil in pregovoril, da bi ne bilo umestno. Rekel je tudi, da je ruski upor proti zopetnemu imenovanju generalnega guvernerja nepreklicljiv. Dalje je pa tudi omenil, da sedaj pač še ni čas, da bi mislili na zvezo s svojimi brati po Bolgariji bivajočimi, kajti to bi bilo žaljenje Berolinske pogodbe, kar pa vesile ne bodo radovaljno pripustile. Svetoval jim je, naj se kolikor mogoče mirno zadržé; vse je silno opozorno na bodoče imenovanje generalnega guvernerja.

Anarhist je hujši kakor pod cvetjem skrit gad. To se je razvidilo zopet iz izjav dveh vjetih anarhistov, ki sta na Nemškem o priložnosti narodnega praznika pri odkritju spominka Germanije, v neko cev za odtok vode, ki je pod spominkom napeljana, vložila 16 funtov dinamita, s kterim sta mislila spominek razsuti in tako cesarja in njegovo ondi navzočo rodovino končati. Na veliko srečo se dinamit brž ko ne vsled prevelike mokrote ni hotel vžgati in si je tako nemški cesar življenje rešil iz smrtne nevarnosti, o kteri se mu še sanjalo ni! Anarhista imajo sedaj zaprta.

Na *Španskem* so prišli več vojaških in drugih oseb, ktere so se mislile vdeležiti vstaje, ktero so za 27. t. m. pripravljali. Zmenjena so bila mesta Barcelona, Cordova Cadix.

V *angleški poslaniški zbornici* razkladal je zakladni kancelar stanje državnega premoženja. V resnici se je več kot za cel milijon funtov lir več prejelo, kakor so se nadjali, toda zvišani stroški ponizali so večji dohodke le na ostanek 206.000 funtov šterlingov. Državni dolg se je znižal za 8 milijonov, če tudi paketna pošta ni toliko dala, kakor so se nadjali. Vsled tega se mora nameravati znižanje telegrafskih tarifov do meseca avgusta 1885 odložiti. Proračun dohodkov za leto 1884 iznaša 85.5 milijonov, stroškov pa 85.2 milijonov funtov in zaradi tega se davki ne morejo zdatno znižati. Vse slabe zlate denarje dala bo vlada pobrati in jih bo z novimi po 9 šilingov nadomestila.

Izvirni dopisi.

Iz *Kremsa* (Nižeavstrijsko), 25. aprila. (*Anarhisti v Toplicah. Razstava v Kremsu*). Dunajska policija razpodila je tako zvano dinamitno stranko, a ta zlobna strast naselila se je v Budapeštu. Od tu razpošilja svoje sotrudnike na rop. Prav za prav naj bi se imenovala „Räuberbande“. Ne peča se več ta banda z dinamitom, ampak iznajdla je drugi pripomoček.

Nedavno prikazala sta se dva gospoda te zarotniške družbe v Weisskirchlitz pri Toplicah česke meje. Prišla sta z namenom tamošnjega silno bogatega mlinarja Müllerja prilično oropati. Mlin „Schweitzermühle“, posestvo Müllerja, stoji posamezno ne daleč od Weisskirchlitz. Ta gospoda ogledala sta si po dnevi mlin in izpraševala pri sosedu o bogastvu itd. Zvečer ob 9. uri odpotila sta se tja v uniformi in sicer v službi komisarja in žandarja. Gospodarja ravno ni bilo doma. Preiskala sta toraj vse sobe ter jih tudi zaprla. Pri nekemu starčku zabavala sta se s preiskavo in mu vzela do 70 gld. Med tem, ko se je komisar s preiskavo mudil, stal je žandar na straži v dvoru.

Okoli 11. ure pride Müller, gospodar mlina „Schweitzermühle“ domu. Pri vstopu v dvor zapazi moža z bajenatom. Zdjaci zadoni glas: „Pojdite nemudoma v vašo sobo! gospod cesarski svetnik čaka na Vas.“ Oho! pravi Müller žandarju, tukaj zapovedujem jaz. Poberite se nemudoma! pravi žandar. Stopivši v svojo sobo, zagleda mlinar resnično uniformiranega gospoda, kteri se ošabno iz stola vzdigne ter ga mogočno pozdravi: „V imenu postave ste zasačeni! Vi ste v zvezi z socialisti v Pragi, Drezdenu in Leipnici. Jaz moram, nadaljuje komisar, preiskavati pri vas. Müller se ne dá splašiti in tirja od komisarja „Haftbefehl“. Ta potegne naglo iz suknje papir, na kterem je bilo pisano: „C. kr. deželna sodnija v Pragi ukazuje c. kr. okrajni sodniji v Toplicah, gosp. Aurelija Müllerja, posestnika mlina „Schweitzermühle“, vjeti in njegove pisma in denar seboj vzeti.“ Zdaj je resnoba, si misli Müller, in odpre komisarju svojo pisalnico in komisar začne preiskavati in pri ti priči razmeče pisma sem ter tje po sobi. Müller si misli, cesarski uradnik ne dela tako neusmiljeno in nagovori komisarja: „Kdo ste vi, da tako delate, jaz vas ne poznam, pripeljite mi od župana pričo“. Komisar zarohni: Jaz vam prepovedujem se v uradne reči mešati ter mu prebere iz nekih bukev, ktere je v naglici iz suknje izvlekel,

nekoliko paragrafov. Na to mu reče, vi ste tudi krivi ponarejanja denarja. Zadnjič ste v Pragi ponarejen petak izdali, moram tudi vašo blagajnico preiskati. Ko se mlinar brani odpreti kase, pokliče komisar žandarja, kteri je zunaj stražo imel ter mu ukaže, da naj rabi orožje. Ko žandar bodalo na mlinarjevo prsa nastavi se mu začno hlače tresti in dá ključé od blagajnice komisarju. Komisar in žandar pobereta vse, kar je bilo v blagajnici, papirja in gotovega denarja. Pravi, da je bilo vsega skupaj blizo 40.000 gld. Predno odrineta tolovaja zažugata mlinarju, da imata pravico, ga precej saboj vzeti — toda neki meščan v Toplicah zanj dobro stoji — prideta pa ponj čez tri dni naj mu pa ne pride na misel vhajati, naj si to dobro zapomni! Se ve, da ni bilo nobenega več.

Kremzarje sicer to prav nič ne briga, oni se neutrudno pripravljajo za razstavo meseca avgusta. Podaljšali so prostor za razstavo čez 30.000 □m. Obrnili so se na trgovinske in obrtne zbornice za mesta: Dunaj, Praga, Brno, Tropava, Eger, Olomuc, Ljubljana, Reichenberg, Linc, Celovec, Inomost in Solnograd. Iz vseh mest se je že mnogo razstavlencev oglasilo. Kakor se kaže, bode razstava, kakoršne še Krems ni videl. Tudi za obiskovalce bode skrbel razstavni odbor, da se vrede posebni vlaki na železnicah in posebni parobrodi na krasni Donavi. Krems leži na najprijetnejšem kraju Donave, obdan z bogatimi vinogradi na levem in s košatimi in romantičnimi gorami na desnem bregu imenovane reke. Kdor želi kaj razstaviti, naj to naznani do 15. junija odboru: Ausstellungs-Comité, Krems a. d. Donau, Körnermarkt. Rožanski.

Domače novice.

(*Nov škof za Ljubljano*.) Telegram iz Dunaja nam prinaša vest o imenovanju preč. g. kanonika dr. Janeza Gogale za Ljubljanskega škofa. Vesela novica bo izvestno vsacega rodoljuba iznenadila. Čestitamo prav iz srca!

(*Tombola v katoliški družbi*.) Preteklo nedeljo, 17. t. m., je bila srednje dobro obiskovana. Ljudje so vremena zaželeli; v cerkvi presvetega srca Jezusovega je bila cerkvena slovesnost, kakor navadno vsako drugo nedeljo po Velikinoči, to je ljudi drugam vabilo. Govor pa, ki ga je imel vis. č. gosp. A. Puc, duhoven na Gradu, je bil sila podučen, poleg tega pa po obliki mikaven. G. govornik je namreč pravil o štirih potih, ki vodijo na Ljubljanski Grad, od kterih sta dva zlozna, dva bolj strma in prikrita. Isto tako zabrede človek po raznih potih v zločinstva in od tod — v ječo. Vendar, pristavi gosp. govornik, obrnivši se do poslušalcev, Vam niso toliko govorjene te besede; a mnogi poslušajo lepe besede in opominjevanja, v časi nevarnosti pa padejo, tedaj morda ni napačno kazati pota, po kterih pride človek v sramoto in nesrečo.

(*Ljubljanski mestni odbor*.) bo razpuščen! Tako poroča brzogovorna novica iz Ljubljane pod znamko „o“ od 26. t. m. v „Politik-i“ od 27. aprila. Koliko je resnice, ne vemo. Vsaj po Ljubljani se še nikjer ničesar o tem ne čuje. Naj pa bo tako ali tako, opreznim nam je za vsak slučaj vendar le biti.

(*Izgoja, kakor bi ne imela biti*.) Nedavno povrne se gospa M. domov iz sprehoda. Ker je bil lep dan se ji čudno zdi, zakaj da se mlada 10letna hčerka domu drži. Prav potihoma gospa odpre duri in vidi deklico pri mizi sedečo ravno pismo dokončati. Gospa radovedna, kaj da je v pismu, ga prebere. Dalje pa ko bere, bolj se čudi, kajti pismo je od konca do kraja „zaljubljeno pismo“ in gospa ne vé ali se ji sanja ali je resnica. Desetletno dete piše zaljubljena pisma! „Mici, kaj pa delaš za božjo voljo?“ vpraša nevoljna in še bolj pa iznenadjena gospa. Mici se spusti v jok in ko jo gospa s časoma vendar-le potolaži, pravi, da ji je izgojiteljica, ki je rojena Francozinja že dalje časa dajala zaljubljena pisma predstavljati, ktere je moralo potem dekletce na lep papir prepisati in današaje je zopet tako pismo. Pa še več; hčerka tudi pové, da je bila pri vseh shajališčih tolmačila kipeče občutke nemškega trgovskega pomočnika francoskemu mehku sree izgojiteljice in zopet narobe. Samo po sebi se razume, da je morala izgojiteljica še tisti dan hišo zapustiti, kar je v prijateljskih krogih po Ljubljani veliko začudenje vzbudilo in to tim več, ker je bila občut-

ljiva in po ljubezni koperneča Francozinja jako pri-
ljubljena.

(Gospôda), ki se po zvezdi s psi spreha, se
prav uljudno prosi, da bi te živalice na kakoršen
koli način vedno poleg sebe imela, da ne bodo le-
tali po gredicah, ktere je dal mestni magistrat le-
tošnje spomlad iz novega prekopati in boljše prsti
na nje navoziti; tudi so se že s travo obsejale.
Koliko da pes obsejani zemlji koristi, je vsakemu
znano, kdor je te prijatelje človeka le količjak opa-
zoval in so posebno mala pseta jako razposajena
ter jih je povsod zadosti, le pri gospodarji ne, nam
bo tudi vsakdo rad priznal. Toraj, gospôda, da se
škoda ohrani, pozor!

(Vojska pri Črnuškem mostu) bila je v nedelje
zvečer. Iz petih vasi se je neki fantov skupaj zbralo,
ki so se prav po vojaškem pravilniku postavili v
dve nasprotui, če tudi ne enaki stranki. Takoj na
to jela so polena peti po bučah in tu pa sam se je
mesto „paganeta“ kak pibeč zablskal, ki se je takoj
nato temu ali onemu pod rebra skril. Šaljivec, ki
je ranjene videl je rekel: „No hvala Bogu, vendar
smo že nekaj dosegli. V prejšnjih časih telebil ga
je s kolom po glavi, da mu je pol glave ali pa roko
odbil. Sedaj se je pa naših fantov že saj tolika
olika prijala, da se rajši z nožmi osujejo, na kar se
rana zašije in v 4 tednih pozdravi!“

Razne reči.

— „Splošno podporno društvo duhov-
nikov“ bode se, kakor nam nek odbornik piše, že
sledečega meseca preselilo v lastno novo hišo v
Gorici. Cesarjevič Rudolf je dovolil, da se zavod
sme imenovati „Rudolfinium“; ob enem je ome-
njeni vrhovni pokrovitelj društva obečal, da bo nam
poslal svojo sliko. Pri zadnji odborovi seji se je
sklenilo, da se tudi za podružnico v Meranu ali
kupi ali sozida lastno poslopje.

— Pregledavanje učnih knjig zaukazalo
je vodstvom srednjih šol naučno ministerstvo s pri-
stavkom, da naj o njih poročajo.

— Nove obrede za veliki teden iznašla je
slavna „Tagespost“. Za ta teden namreč je pisala n. pr.
da bo v sredo „Trauermette“, veliki petek opoldne
pa po vseh cerkvah „Pumpermette“. Za belo soboto
je pa napovedovala, da se bo ta dan po cerkvah palil
„Jidaš“, pri čemer se vsaka sveča ugasne, ostanek
pa se sv. oljem sežge. Na to se ukreše v cerkvi nov
ogelj, posveti krstna voda, potem pa bodo molili
prerokovanja in ob 1/2 10 bo sv. maša, po kateri se
oglasé zvonovi, ki so umolknili posledno uro veli-
kega četrta. K temu dostavlja „Hlas“, po kojem
smo to posneli: Onim, ki so to pisali, se ne čudimo;
od židov ni pričakovati, da bi bili o tem podučeni;
ali kristijanom, ki od tod zajemajo znanje o verskih
rečeh, se čudimo — in še bolj onim, ki kakor si
bodi tak list podpirajo.

— 65 let zvonikar in grobar. V Vyzo-
vicah na Českem pokopali so ta mesec 84 let sta-
rega J. Haba, ki je od svojega 19. leta naprej skoraj
do smrti opravljal v tamošnji občini službo zvoni-
karjevo in grobarjevo.

— Eman. Geibel, slavni nemški pesnik, kte-
rega pesmi so mnogokrat izdali, umrl je nedavno v
Lübecku. Mož prišteval se je onim spravljivim Nem-
cem, ki nam Slovanom niso sovražni.

— Pismo perzijskega šaha sv. očetu
Leonu XIII. Papež je imenoval za Perzijo mon-
signora Tomaža za apostolskega poslanca v Teheran.
Ko se je bil poslanec pri šahu predstavil, pisal je
šah sv. očetu naslednje pismo: „Njegovi svetosti
vrhovnemu načelniku krščanstva, velespoštovanemu
in veleučnemu papežu. — Pismo, s katerim ste nas
počastili, došlo je na našo cesarsko osebo. Povabili
smo monsignora Tomaža na posebno zaslišanje in
smo ga z našo cesarsko blagohotnostjo počastili.
Celemu svetu je znana naša blaga volja nasproti
drugim veroizpovedanjem, ktera se nahajajo v senci
naše velikodušnosti in se po naši volji vzdržujejo;
očitno je toraj da so našega varstva tudi kristjani
deležni, kateri v našem cesarstvu živé. Cesarskega
varstva in cesarske milosti njim in njihovim duhov-
nom ravno tako malo primanjkuje, kakor popred,
ako se ne obnašajo proti postavam. Naročil sem
oblastnijam, da morajo na stare pravice kristjanov
paziti in jim pomagati in jih podpirati. Ravno tako
se nadjam, kakor Vaša svetost, da si bo sedanji
nadškof ravno tako naše spoštovanje pridobil, in da
si bo vse prizadeval, da se ohranijo dobre razmere
in vezi vedno tesneje postajajo, ki vežejo najine
dvore. Vaši svetosti ponavljam zagotovilo osebnega
spoštovanja in Vam iz celega srca želim, da bi Vaše
veliko duhovenstvo še mnogo let trajalo; ravno tako
se nadjam, da me ne bote pozabili v svojih
molitvah. — Dano v palači Teheranski 29. safarja
v 37. letu našega vladanja. Podpisal: Sultan Nas-
redin šah Kadsar, ki od Boga odpuščanja zaupa.“
— Marsikteri krščanski vladar bi ne bil tako pisal,
še manj pa bil takega prepričanja.

— Odvetnik — sluga. Odvetnik dr. Kratky,
ki je pred 4 leti pobegnil z Dunaja v Ameriko, umrl
je, kakor se naznanja z New-Yorka v tamošnji bol-
nišnici v veliki siročini. Zadnji čas služil je doktor
v Brooklinu za hlapca.

— V Quatemali v Ameriki poskusili so
umoriti prezidenta, k sreči so ga pa le malo ranili.
— „Deutscher Hausschatz.“ Obseg
10. zvezka tega nemškega lista je sledeči: Text:
Alle Schuld rächt sich auf Erden. Roman von Wal-
thee von der Wied (Forts.). — Eine Nacht unter
Kalmücken. Reise-Erinnerung von Waska Welikoff
(Fortsetzung und Schluss). — Winterkurort Bordi-
ghera. — P. Heinrich Denifle, O. Pr., Unterarchivar
des apostol. Stuhles. — Aus meiner Soldatenzeit. —
Von J. T. Kujawa: Der nächtliche Ueberfall im
Walde. — Ueber Krebs-Krankheiten. Von Dr. Fried-
rich. — Die Schlacht bei El Teb im ägyptischen
Sudan. — Eine Osterpartie in der Umgebung der
heiligen Stadt. Von Fr. Wilhelm Gross. — An Maria.
Gedicht von Maria Coellen. — Allerlei. — Illu-
strationen: Des alten Waldhegers Erholungs-
stündchen. Von E. Stammel. — Die „Scheffel-Pal-
men“ bei Bordighera an der Riviera di Ponente.
Nach der Natur gezeichnet von F. Rostock. —
Schattenbilder aus Schwaben: Bauern aus Sehwen-
ningen. — P. Heinrich Denifle O. Pr. — Am Abend
nach der Schlacht von El Teb im ägyptischen Sudan.
Nach einer Skizze des Obersts Hon. J. Colborne.
Beobachtung der Sonnenfinsterniss. Gemalt von
J. G. Brown. — Schweisstuch der heiligen Veronika.
Nach dem Gemälde von Ittenbach. — Nähsschule.
Gemalt von Henriette Ronner.

Telegrami.

Dunaj, 29. aprila. Nj. Veličanstvo, pre-
svitli cesar so imenovali prečast. gosp.
dr. Janeza Gogalo, semeniškega
vodja in kanonika, za škofa Ljubljan-
skega.

Dunaj, 29. aprila. Liberalni poslanec Kopp
odpovedal se je državnemu poslanstvu. Vlada
je predložila pogodbo z severno železnico.
Načelnik odbora za Kaminskijevo afero, Clam,
odgovarjal je na interpelacijo Schönererjevo,
da ne more ničesar objaviti, kar se godi o
odborih; kakor hitro se bo pa predložilo po-
ročilo, sklical bode sejo, ako bodo navzoči
odborniki. Poslanec Promber je interpeloval
vlado zaradi odloka glede druge izdaje za-
seženih listov.

Dunaj, 29. aprila. Prestolonaslednika vrnila
sta se 10 minut čez poludne iz orijenta.

Beligrad, 28. aprila. Cesarjevič je govoril
se srbskimi po kralju predstavljenimi mu
častniki v srbsčini, francoščini in nemščini.
Da mu srbsčina tako gladko teče, je v Be-
lemgradu vse osupnilo in mu vseh srca h
krati pridobilo. Pri odhodu so streljali.

Petrograd, 29. aprila. „Journal de St.
Petersbourg“ pravi, da so velesile večinoma
na povabilo Angleške priznalo odgovorile.

Umrlí so:

25. aprila. Polona Draksler, uradnega sluga udova, 74
let, sv. Petra cesta št. 49, vsled raka v želodec. — Henrika
Šantelj, hišna posestnica, 58 let, na Bregu št. 16, vsled otrp-
njenja možgan. — Marija Stois, gostija, 88 let, Frančiškanske
ulice št. 12, Marasmus senilis. — Anton Jankovič, hišne po-
sestnice sin, 27 let, Kolodvorske ulice št. 27, vsled vnetice
reber.

26. aprila. Gustav Turk, mizarjev sin, 8 mes., Hrenove
ulice št. 16, Bronchitis. — Jovana Žitnik, kajzarjeva hči, 4 1/2
mes., Illova št. 9, božjast.

27. aprila. Marija Mavrič, posestnica, 80 let, Kladezne
ulice št. 11, oslabiljenje v starosti.

28. aprila. Ana Jenko, zdravnikova hči, 7 mes., Prešernov
trg št. 3, vsled kron. katara v črevesu. — Marija Modic, go-
stija, 87 let, Nunske ulice št. 4, oslabiljenje.

V bolnišnici:

23. aprila. Matija Rupnik, delavec, 38 let, vsled otrpnenja
možgan.

24. aprila. Janez Friškove, delavec, 42 let, jetika.

Tuji.

28. aprila.

Pri **Matič**: Steinberger in Eichberger, kupea, z Dunaja.
— Janez Hampel, tovarnar, iz Währsdorfa. — Kornelij Zim-
mer, kupč. potovalec, iz Reichenberga. — Janez Manzani,
kupč. potovalec, iz Vidma. — Alojzij Coelig, agent, iz Rudol-
fovega.

Pri **Stonu**: Karl pl. Hell, tajnik, z Dunaja. — Alojzij
Schweiggel, c. k. vradnik, iz Gmundena. — Pachner, kupč.
soproga, iz Maribora. — Trobitz, gostilničarica, s sinom, iz Go-
rice. — Jaschi, kupec, iz Pulja. — Dragotin, kupec, iz Kočevja.
Lovrene Tura, iz Litije.

Pri **Tavčarji**: Ludovik Burgstaller, kupč. lesa, iz Zagreba.
— Janez Runzot, kupč. lesa, iz Pulja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Karl Kramar, zasebnik, iz
Trsta. — M. Sirola, zasebnik, iz Reke. — And. Sittig, zaseb-
nik, iz Radolice.

Eksekutivne dražbe.

1. maja. 1. e. džb. pos. Jožef Leskovic iz Hotedrišice št.
10, 2115 gl. Logatec.

2. maja. 1. e. džb. pos. Jožef Novak iz Knežaka št. 7,
545 gl. Bistrica. — 3. e. džb. pos. Frane Bele iz Slavine,
2490 gl. Postojna. — Relicitačija pos. Janez Rebec iz Radohove
vasi, 120 gl. 75 kr. Postojna. — 3. e. džb. pos. Anton Kregar
iz Verbova, 2200 gl. Bistrica. — 2. e. džb. pos. Frane Maver
iz Mačjedola, 20 gl. Trebno.

Dunajska borza.

28. aprila.

Papirna renta po 100 gl.	80 gl. 05	kr.
Sreberna	81	20
4% avstr. zlata renta, davka prosta	100	90
Papirna renta, davka prosta	95	65
Ogerska zlata renta 6%	122	60
„ „ 4%	91	65
„ papirna renta 5%	88	40
Kreditne akeije	160 gl. 319	40
Akeije anglo-avstr. banke	200 gl. 118	—
„ avstr.-ogerske banke	851	—
Länderbanke	111	90
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	577	—
„ državne železnice	315	75
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	212	—
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 124	—
4% „ „ „ 1860	500	137
Državne srečke iz l. 1864	100	172
„ „ 1864	50	171
Kreditne srečke	100	178
Ljubljanske srečke	20	23
Rudolfove srečke	10	19
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	108	25
„ Ferdinandove sev.	106	—
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104	50
London	121	35
Srebro	—	—
Ces. cekini	5	72
Francoski napoleond.	9	63 1/2
Nemške marke	59	40

Št. 210.

Naznanilo.

(3)

Zaradi oddaje prizidovanja novih stranišč
na šoli v Semiču vršila se bode od strani ces. kr.
okr. šolskega sveta Črnomeljkega dne 29. maja 1884
ob 10. uri zjutraj zmanjševalna dražba v Semiču.

Izklicevalna cena za posamezna dela je naslednja:

I. Zidarsko delo, material in vožnja	502 gl. 96 kr.
II. Delo kamnoreza	6 „ 59
III. Tesarsko delo	525 „ 73
IV. Mizarsko delo	60 „ 20
V. Ključavničarsko delo	50 „ 44
VI. Mazarsko delo	21 „ 20
VII. Steklarsko delo	17 „ 30

Skupaj 1184 gl. 42 kr.

Vse delo bode se skupaj le enemu podvzetniku
oddalo. Stavbeni načrt, proračun stroškov, cenilni
izkaz in dražbeni pogoji ležé pri okr. šolskem svetu
v Semiču vsakteremu v pregled.

Kdor hoče licitirati, položiti mora 10% gori
omenjenega skupnega zneska kot vadij in sicer v
gotovem denarji ali v bukvicah hranilnice ali v dr-
žavnih obligacijah, izračunjene po sedanji veljav-
nosti. Sprejemajo se pa tudi pismene ponudbe (ofert),
ako dospé zapečatené in poštnine proste v roke ces.
kr. okr. šolskega sveta do 10. ure dražbenega dne
in ako je priložen določeni vadij s kolekom 50 kr.
V ponudbi mora biti krstno ime in priimek, stano-
vanje in stan ponujalca, kakor tudi najnižja cena
se številkami in besedami razločno zapisana, ter mora
biti še dostavljeno, da se ponujalec vsem splošnim
in posebnim pogojem brez pridržka podvrže. Potr-
jenje licitacije pridrži si ces. kr. okr. šolski svet v
Črnomlju.

C. k. okrajni šolski svet v Črnomlju,
dne 20. aprila 1884.

DUHOVNO PASTIRSTVO.

Slovenskim bogoslovcem in mašnikom
spisal

Anton Zupančič,
profesor pastirstva.

Cena 1 gl. 20 kr. Po pošti 10 kr. več.

Dobiva se v

Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Izšli prvi del obsega osebo in lastnosti
duh. pastirja; potem homiletiko in katehe-
tiko.

Tržaški škofijski list knjigo priporoča s
sledečimi besedami: Opus multa eruditione
et practica methodo compilatum... sacerdo-
tibus optime commendamus.